

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 28.11.24
Sayı: 22

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim (*Güvence Bedellerinin (Depozito) İadesinde Enflasyon Farkı Gözetimi Hakkında*) gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim. 28.11.2024

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Güvence bedelleri (depozito) elektrik, su, internet ve doğal gaz gibi temel hizmetlerin sunulmasında, hizmet sağlayıcı şirketlerin alacaklarını teminat altına almak amacıyla talep ettiği bir uygulamadır. Bu bedeller, vatandaşlardan genellikle sözleşme imzalandığı sırada nakden tahsil edilmekte ve hizmetin sona erdiği durumda, sözleşmede öngörülen şartlara uygun şekilde iade edilmektedir. Ancak, güvence bedellerinin geri ödemelerinde enflasyon farkının dikkate alınmaması, vatandaşların ekonomik haklarının zedelenmesine yol açmaktadır.

Özellikle yüksek enflasyon oranlarının yaşandığı dönemlerde, güvence bedeli olarak ödenen miktar, yıllar sonra iade edildiğinde alım gücü bakımından önemli ölçüde değer kaybetmekte ve bu durum aboneler için maddi bir kayıp oluşturmaktadır. Örneğin, bir vatandaş, sözleşme başında 1000 TL güvence bedeli ödediğinde, bu tutarın yıllar sonra aynı miktarla iade edilmesi, gerçek anlamda bir geri ödeme sayılamaz. Enflasyonun etkisiyle bu miktarın alım gücü azalmakta, dolayısıyla vatandaşın uğradığı zarar telafi edilmemektedir. Sonuç olarak, bu teklif ile vatandaşlarımızın ekonomik kayıplarının önlenmesi, tasarruflarının değerinin korunması ve tüketici haklarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Enflasyon farkı ile iade edilecek güvence bedelleri, bireylerin ekonomik haklarını güvence altına alacak, hizmet sağlayıcılarla vatandaşlar arasındaki ilişkilere ekonomik adalet ve şeffaflık ilkelerini kazandıracaktır.

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm , İçişleri , Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Tarih: 29-11-2024	Esas No:2/2730

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
2 8 Kasım 2024
Numara:

2 8 Kasım 2024
Num: 1538330

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bu kanun kapsamında faaliyet gösteren ve ön ödemeli sayaç kullanmayan tüketicilere hizmet sunan dağıtım şirketleri, tüketicilerle yaptıkları abonelik sözleşmelerinde belirtmek şartıyla, tüketicilerden güvence bedeli alabilirler. Güvence bedelinin peşin ya da taksitlendirme yoluyla alınıp alınmayacağı ve ne zaman talep edileceğine ilişkin hususlar sözleşmede ifade edilir.

Bu madde kapsamında tüketicilerden alınan güvence bedelleri, sözleşmenin sona erdiği tarihte güncelleme oranı kullanılarak güncellenir. Güncelleme yapılmasını takiben, tüketicinin sonlandırılan abonelik sözleşmesi kapsamında görevli şirkete olan tüm borçların ödenmesinden sonra varsa güncellenmiş güvence bedelinin bakiyesi, sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde şirket veznesi, posta, elektronik fon transferi veya havale gibi tüketicinin talep ettiği ödeme şekline göre iade edilir. İade için, borcun ödenmesi dışında, herhangi bir koşul ileri sürülemez ve belge istenemez.

Güncelleme oranının hesaplanmasında, sözleşmenin başladığı ay için TÜİK tarafından açıklanan TÜFE, sonlandırma endeksi olarak ise sözleşmenin sona erdiği aydan bir önceki aya ilişkin TÜİK tarafından açıklanmış olan TÜFE dikkate alınır.

Güvence bedeli uygulaması yapan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel hizmet sağlayıcıları, bu madde kapsamında uygun iade prosedürlerini oluşturmakla yükümlüdür.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2- 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bu kanun kapsamında büyükşehir belediyelerine bağlı su ve kanalizasyon idareleri tarafından tüketicilere sunulan su ve atık su hizmeti nedeniyle tüketicilerle yaptıkları abonelik sözleşmelerinde belirtmek şartıyla, tüketicilerden güvence bedeli alabilirler. Güvence bedelinin peşin ya da taksitlendirme yoluyla alınıp alınmayacağı ve ne zaman talep edileceğine ilişkin hususlar sözleşmede ifade edilir.

Bu madde kapsamında tüketicilerden alınan güvence bedelleri, sözleşmenin sona erdiği tarihte güncelleme oranı kullanılarak güncellenir. Güncelleme yapılmasını takiben, tüketicinin sonlandırılan abonelik sözleşmesi kapsamında görevli idareye olan tüm borçların ödenmesinden sonra varsa güncellenmiş güvence bedelinin bakiyesi, sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde şirket veznesi, posta, elektronik fon transferi veya havale gibi tüketicinin talep ettiği ödeme şekline göre iade edilir. İade için, borcun ödenmesi dışında, herhangi bir koşul ileri sürülemez ve belge istenemez.

Güncelleme oranının hesaplanmasında, sözleşmenin başladığı ay için TÜİK tarafından açıklanan TÜFE, sonlandırma endeksi olarak ise sözleşmenin sona erdiği aydan bir önceki aya ilişkin TÜİK tarafından açıklanmış olan TÜFE dikkate alınır.

Güvence bedeli uygulaması yapan büyükşehir belediyeleri, bu madde kapsamında uygun iade prosedürlerini oluşturmakla yükümlüdür.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.”

MADDE 3- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bu kanun kapsamında belediyelere bağlı su ve kanalizasyon idareleri tarafından tüketicilere sunulan su ve atık su hizmeti nedeniyle tüketicilerle yaptıkları abonelik sözleşmelerinde belirtmek şartıyla, tüketicilerden güvence bedeli alabilirler. Güvence bedelinin peşin ya da taksitlendirme yoluyla alınıp alınmayacağı ve ne zaman talep edileceğine ilişkin hususlar sözleşmede ifade edilir.

Bu madde kapsamında tüketicilerden alınan güvence bedelleri, sözleşmenin sona erdiği tarihte güncelleme oranı kullanılarak güncellenir. Güncelleme yapılmasını takiben, tüketicinin sonlandırılan abonelik sözleşmesi kapsamında görevli idareye olan tüm borçların ödenmesinden sonra varsa güncellenmiş güvence bedelinin bakiyesi, sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde şirket vizesi, posta, elektronik fon transferi veya havale gibi tüketicinin talep ettiği ödeme şekline göre iade edilir. İade için, borcun ödenmesi dışında, herhangi bir koşul ileri sürülemez ve belge istenemez.

Güncelleme oranının hesaplanmasında, sözleşmenin başladığı ay için TÜİK tarafından açıklanan TÜFE, sonlandırma endeksi olarak ise sözleşmenin sona erdiği aydan bir önceki aya ilişkin TÜİK tarafından açıklanmış olan TÜFE dikkate alınır.

Güvence bedeli uygulaması yapan belediyeler, bu madde kapsamında uygun iade prosedürlerini oluşturmakla yükümlüdür.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.”

MADDE 4- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Güvence bedeli ve bedelin iadesi

EK MADDE 3- (1) Bu kanun kapsamında faaliyet gösteren ve tüketicilere elektronik haberleşme hizmeti sunan özel şirketler ile kamu kurum ve kuruluşları, tüketicilerle yaptıkları abonelik sözleşmelerinde belirtmek şartıyla, tüketicilerden güvence bedeli alabilirler. Güvence bedelinin peşin ya da taksitlendirme yoluyla alınıp alınmayacağı ve ne zaman talep edileceğine ilişkin hususlar sözleşmede ifade edilir.

(2) Bu madde kapsamında tüketicilerden alınan güvence bedelleri, sözleşmenin sona erdiği tarihte güncelleme oranı kullanılarak güncellenir. Güncelleme yapılmasını takiben, tüketicinin sonlandırılan abonelik sözleşmesi kapsamında görevli şirkete olan tüm borçların ödenmesinden sonra varsa güncellenmiş güvence bedelinin bakiyesi, sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde şirket vizesi, posta, elektronik fon transferi veya havale gibi tüketicinin talep ettiği ödeme şekline göre iade edilir. İade için, borcun ödenmesi dışında, herhangi bir koşul ileri sürülemez ve belge istenemez.

(3) Güncelleme oranının hesaplanmasında, sözleşmenin başladığı ay için TÜİK tarafından açıklanan TÜFE, sonlandırma endeksi olarak ise sözleşmenin sona erdiği aydan bir önceki aya ilişkin TÜİK tarafından açıklanmış olan TÜFE dikkate alınır.

(4) Güvence bedeli uygulaması yapan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel hizmet sağlayıcıları, bu madde kapsamında uygun iade prosedürlerini oluşturmakla yükümlüdür.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 5- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Güvence bedeli ve bedelin iadesi

EK MADDE 7- (1) Bu kanun kapsamında faaliyet gösteren ve tüketicilere hizmet sunan özel şirketler ile kamu kurum ve kuruluşları, tüketicilerle yaptıkları abonelik sözleşmelerinde belirtmek şartıyla, tüketicilerden güvence bedeli alabilirler. Güvence bedelinin peşin ya da taksitlendirme yoluyla alınıp alınmayacağı ve ne zaman talep edileceğine ilişkin hususlar sözleşmede ifade edilir.

(2) Bu madde kapsamında tüketicilerden alınan güvence bedelleri, sözleşmenin sona erdiği tarihte güncelleme oranı kullanılarak güncellenir. Güncelleme yapılmasını takiben, tüketicinin sonlandırılan abonelik sözleşmesi kapsamında görevli şirkete olan tüm borçların ödenmesinden sonra varsa güncellenmiş güvence bedelinin bakiyesi, sözleşmenin sona erme tarihinden itibaren en geç otuz gün içerisinde şirket veznesi, posta, elektronik fon transferi veya havale gibi tüketicinin talep ettiği ödeme şekline göre iade edilir. İade için, borcun ödenmesi dışında, herhangi bir koşul ileri sürülemez ve belge istenemez.

(3) Güncelleme oranının hesaplanmasında, sözleşmenin başladığı ay için TÜİK tarafından açıklanan TÜFE, sonlandırma endeksi olarak ise sözleşmenin sona erdiği aydan bir önceki aya ilişkin TÜİK tarafından açıklanmış olan TÜFE dikkate alınır.

(4) Güvence bedeli uygulaması yapan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile özel hizmet sağlayıcıları, bu madde kapsamında uygun iade prosedürlerini oluşturmakla yükümlüdür.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 6- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.